

Hangon kaupungin eroaminen Västra Nylands Folkhögskola (VNF) kuntayhtymästä

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 293

Västra Nylands folkhögskolan hallitus on 15.9.2022 lähetetyllä kirjeellä lähestynyt jäsenkuntia esittääkseen ehdotuksen kuntayhtymän toiminnan kehittämisestä (liite). Vuosien 2025 ja 2026 taloussuunnitelma on vielä valmisteilla ja se tullaan lähettämään jäsenkuntiin myöhemmässä vaiheessa. Samkommunen för Västra Nylands folkhögskolan on jälleen kerran lähestyttävä jäsenkuntia koskien taloudellista tukea käyttömenoihin vuodelle 2024.

Opiskelijoiden määrä syyslukukaudella on noin 65 (viime vuonna 70 opiskelijaa), eikä sen katsota olevan tyydyttävä. Tämä peilaa tilanteeseen, jossa koko vapaa sivistys on tällä hetkellä. Eikä vähiten siihen, että toinen ja kolmas aste on tänä syksynä lisännyt aloituspaikkoja, samalla kun nuorten lukumäärä vähenee. Hangolla on ollut keskimäärin 2,5 opiskelijaa vuonna 2023. Syyslukukaudella 2023 yksi (1) hankolainen opiskelija opiskelee VNF:ssä laajennetun oppivelvollisuuden piirissä.

Jäsenkuntia veloitetaan vuonna 2023 maksamaan 100.000 € käyttömenojen kustannuksista (vuonna 2022 80.000 €). Hangon kaupungin osalta merkitsisi se vuodelle 2024, 8.196 € käyttömenoja. VNF anoo myös jäsenkunnilta avustusta osittain infrastruktuurin (ilmastointi, vesi- ja jäteverkosto, hälytys- ja valvontajärjestelmä, ikkunat ja julkisivut) ja osittain tilojen toimintojen (akustiikka, tekniset ratkaisut) korjauksiin. Sekä myös oppilaitoksen asuntolan korjausten jatkamiseen. Hangon osalta tämä tarkoittaisi 16.672,59 euron investointiavustusta.

On valitettavaa, että jäsenkuntia veloitetaan osallistumaan käyttömenoihin vuosi vuoden jälkeen. VNF on aikaisempina vuosina huomauttanut, että kunnianhimona on toiminnan saaminen sellaiseen taloudelliseen tilaan, että jäsenkuntien vuosittain sitouttaminen maksuosuuksiin pienenis. Nyt tilanne on päinvastainen. VNF:n ja Raaseporin kulttuuriopiston mahdollisen yhdistämisen selvitystyö on päättynyt ja VNF jatkaa kuntayhtymänä.

Kaupunginhallitus päätti 2.10.2023 § 20 sivistyslautakunnan ruotsinkielisen jaoston lausunnon perusteella (19.9.2023 § 23), että ehdotusta jäsenkuntien osallistumisesta investointikustannuksiin ei hyväksytä. Tämä päätös annettiin tiedoksi VNF:lle 3.10.2023 (liite). VNF:n olisi pitänyt hyvissä ajoin ilmoittaa Hangon kaupungin sivistyslautakunnalle investointitarpeista ja summista, jotka tulevat maksettavaksi jäsenkunnille, koska ehdotukset vuoden 2024 investoinneista on jo tehty.

VNF:n yhtiökokous on 31.10.2023 § 20 päättänyt VNF:n hallituksen ehdotuksen perusteella vuosien 2024 – 2026 taloussuunnitelmasta sekä investointitalousarviosta (liite). Päätös tehtiin huolimatta siitä, että seitsemän kahdeksasta jäsenkuntien edustajasta äänesti, että investointitalousarviota ei hyväksyttäisi. Raaseporin kaupungilla on 18 osuutta kuntayhtymän 32:sta osuudesta. He pystyivät äänimäärällään ratkaisemaan äänestyksen ja siten hyväksymään taloussuunnitelman ja investointitalousarvion. Kuntien lausuntoja taloussuunnitelmasta ei myöskään viety liitteeksi yhtiökokoukseen.

Hyvän hallinnon ja demokraattisten periaatteiden mukaan, yhdellä kunnalla ei tulisi olla yksinkertaista enemmistöä kuntayhtymässä. Talousarviokysymyksistä äänestettäessä, tulisi muiden kuntien mielipiteet rahoituksesta ottaa huomioon, jotta odottamattomista kustannuksista voitaisiin keskustella ja niihin voitaisiin valmistautua. Tässä tapauksessa VNF on tiedottanut huonosti asiasta, koska ensimmäinen yhteydenotto jäsenkunnille tuli lausuntopyyntökirjeenä 15.9.2023. Jäsenkuntien ja muiden kuntien opiskelijoita kohdellaan tasa-arvoisesti koskien sekä opintojen kustannuksia, että opinto-oikeuksia. Tämä tarkoittaa sitä, että hankolaiset opiskelijat eivät ole tulevaisuudessa riippuvaisia siitä, onko Hanko jäsenkunta vai ei.

Kunnallislain mukaan (410/2015 § 62), jäsenkunta saa erota kuntayhtymästä. Jos perussopimuksessa (liite) ei ole päätetty muuta, eroaminen tapahtuu kalenterivuoden lopussa, sen jälkeen kun jäsenkunta on ilmoittanut erosta vähintään vuotta aikaisemmin.

Muutama kuntayhtymän jäsenkuntien sivistystoimen johtaja (Hanko, Inkoo, Siuntio ja Kauniainen) on keskustellut asiasta ja he kokevat olevansa pakotettuja toimimaan, jotta tulevaisuudessa yllä mainitut tilanteet eivät toistu.

Ehdotus	Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että Hangon kaupunki aikoo erota Västra Nylands Folkhögskola kuntayhtymästä 1.1.2025 lukien.
Asian käsittely	Keskustelun aikana esittelijä muutti ehdotustaan kuulumaan seuraavasti: Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että Hangon kaupunki eroaa Västra Nylands Folkhögskola kuntayhtymästä 1.1.2025 lukien.
Päätös	Kaupunginhallitus päätti ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että Hangon kaupunki eroaa Västra Nylands Folkhögskola kuntayhtymästä 1.1.2025 lukien..
Lisätiedot	Sivistystoimen johtaja Karl-Erik Gustafsson, 040 596 3249

Kaupunginvaltuusto 05.12.2023 § 69
719/00.04.01/2023

Liitteenä

- lausuntopyyntö 15.9.2023
- Hangon kaupungin lausunto 3.10.2023
- VNF:n yhtiökokouksen päätös 31.10.2023
- perussopimus

Ehdotus	Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että Hangon kaupunki eroaa Västra Nylands Folkhögskola kuntayhtymästä 1.1.2025 lukien.
Päätös	Kaupunginvaltuusto päätti, että Hangon kaupunki eroaa Västra Nylands Folkhögskola kuntayhtymästä 1.1.2025 lukien.
Lisätiedot	Sivistystoimen johtaja Karl-Erik Gustafsson, 040 596 3249